

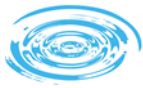

Innkalling

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtested:	Fru Haugans Hotel, Mosjøen
Møtedato:	21. – 22. april 2022
Tid:	11:30 – 11:30

Deltakere

Navn	Funksjon	Kommune	Påmeldt	Forfall
Eilif Kristian Trælnes	Leder	Brønnøy	x	Fre.
Tor Stabbforsmo	Nestleder	Grane	x	
Peter Talseth	Medlem	Alstahaug	x	
Trond A. Johansen	Medlem	Alstahaug		x
Børge Toft	Medlem	Alstahaug	x	Fre.
Britt Helstad	Medlem	Bindal	x	
Elin Kristine Vareide Lian	Medlem	Bindal	x	
Knut Toresen	Medlem	Bindal	x	
Siv Therese Aglen	Medlem	Brønnøy	x	Fre.
Frank Nilsen	Medlem	Brønnøy		x
Nils Olav Jenssen	Medlem	Dønna	x	
John-Erik S. Johansen	Medlem	Dønna	x	
Tor Henning Jørgensen	Medlem	Dønna	x	
Åse Granmo	Medlem	Grane		x
Anne Kristin Solheim	Medlem	Grane		x
Elbjørg Larsen	Medlem	Herøy	x	
Yngve Magnussen	Medlem	Herøy	x	
John Arne Andersen	Medlem	Herøy	x	
Ivan Haugland	Medlem	Leirfjord	x	
Pål Anders Einmo	Medlem	Leirfjord	x	
Jan Ove Styve	Medlem	Leirfjord	x	
Liv-Marit Reitan	Medlem	Sømna	x	Fre.
Andrine Solli Oppegaard	Medlem	Sømna	x	
Arne Johansen	Medlem	Sømna	x	
Jan Helge Andersen	Medlem	Træna		x
Lena Holmen	Medlem	Træna		x
Torhild Hansen	Medlem	Træna		x
Berit Hundåla	Medlem	Vefsn	x	
Jørn Clausen	Medlem	Vefsn	x	
Erlend Eriksen	Medlem	Vefsn	x	
André Møller	Medlem	Vega	x	
Ove Mortensen	Medlem	Vega		x
Brit Skjevling	Medlem	Vega	x	
Torhild Haugann	Medlem	Vevelstad		x
Ronald Bjøru	Medlem	Vevelstad	x	
Renate Mathisen	Medlem	Vevelstad	x	
Charlotte Olsen	Sekretariatet	-		x
Stig Sørre	Sekretariatet	-	x	

Saksliste

Saksnr.	Tittel
06/22	Godkjenning av innkalling og sakliste
07/22	Høring – Endringer i domstolstruktur
08/22	Høring – Regional transportplan 2022-2033 med handlingsprogram
09/22	Eventuelt

Brønnøysund, 20. april 2022

Eilif K. Trælnes (sign.)
Leder

Helgelandrådet

Saksfremlegg

Utvalg: Helgelandrådet
Møtedato: 22.04.22
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. **Tittel**
06/22 Godkjenning av innkalling, sakliste og referat fra møte 4. februar 2022

Forslag til vedtak
Innkalling, sakliste godkjennes og referat fra møte 4. februar 2022.

Vedtak

Saksfremlegg

Utvalg: Helgeland Regionråd
Møtedato: 22.04.22
Saksbehandler: Stig Sørø

Saksnr. **Tittel**
07/22 Høring – Endringer i domstolstruktur

Saken legges fram uten innstilling.

Innstilling

Vedtak

Vedlegg: - Saksfremlegg Alstahaug kommune – Høring - endringer i domstolstruktur
 - Vedtak Brønnøy kommune – Domstolstruktur på Helgeland
 - Innstilling Vefsn kommune – Høring – endring i domstolstruktur
 - Domstoladministrasjonens hørings svar til Justisdepartementets forslag om endringer i domstolstruktur
 - Høringsbrev – Endringer i domstolstruktur, Justis- og beredskapsdepartementet
 - Høringsnotat – Endringer i domstolstruktur, Justis- og beredskapsdepartementet

Saksutredning

Det vises til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet datert 26.01.2022 og med høringsfrist 26.04.2022. I tråd med Hurdalsplattformen, foreslår departementet at strukturen for domstolene fra før domstolsreformen 2021 i utgangspunktet gjeninnføres.

Bakgrunn

Dagens domstolstruktur

De alminnelige domstolene i Norge består av tre instanser: tingrettene, lagmannsrettene og Norges Høyesterett. Disse domstolene dømmer i sivile saker og straffesaker. Jordskifterettene er særdomstoler i første instans, som i all hovedsak arbeider med saker etter jordskifteloven. Lagmannsrettene og Norges Høyesterett behandler også saker fra jordskifterettene i henholdsvis andre og tredje instans. Organiseringen av tingrettene i dagens domstolstruktur fremgår av forskrift 22. januar 2021 nr. 163 om inndelingen av rettskretser og lagdømmer. Landet er delt inn i rettskretser, jf. forskriften § 1. Hver rettskrets har en tingrett i første instans med ett eller flere rettssteder. Hvert rettssted dekker én eller flere kommuner. Dagens domstolstruktur – med store kollegiale enheter – ble fastlagt ved sammenslåing av tingretter og jordskifteretter gjennom Solberg-regjeringens strukturreform våren 2021.

Det er 23 rettskretser (tingretter) og 65 rettssteder i dagens struktur, i tillegg til fire ubemannede rettssteder.

Hver tingrett skal ha en sorenskriver som leder og så mange tingrettsdommere som til enhver tid er bestemt, jf. domstolloven § 19. Det kan også utnevnes en nestleder. Det er 19 nestledere i dagens domstolstruktur.

Saksfordelingen styres av regler om verneting, som avgjør i hvilken rettskrets den enkelte sak behandles. Det fremgår av forskrift 19. mars 2021 nr. 762 om fordelingen av sakene i domstolene § 2 at saker i tingrettene og jordskifterettene normalt skal behandles på rettsstedet i den delen av rettskretsen hvor sakene geografisk hører hjemme.

Domstolstrukturen før reformen i 2021

Før strukturreformen i 2021 var det 60 alminnelige domstoler (tingretter) i første instans. Enkelte tingretter hadde felles ledelse og i alt var det 50 sorenskrivere. Alle tingrettene dekket hvert sitt geografiske område (rettskrets). Hver rettskrets besto av én eller flere kommuner. Som i dag, ble saksfordelingen styrt av regler om verneting, som avgjorde i hvilken rettskrets den enkelte sak behandles.

Departementets forslag

«Departementet foreslår at strukturen for domstolene før domstolreformen 2021 i utgangspunktet skal gjeninnføres. Departementet ønsker å sikre god rettssikkerhet og tilgjengelige tjenester for innbyggerne i hele landet. Tilgjengelige domstoler med nærhet til brukerne gir domstolene bedre lokal forankring og bedre forståelse for lokale forhold. Dette vil igjen kunne bidra til økt tillit til domstolene. Stedlig ledelse i form av lokale sorenskrivere vil sikre domstolenes stemme i allmennheten. Flere sorenskrivere ivaretar på en bedre måte maktbalansen mellom domstolene og de øvrige statsmaktene. Stedlig ledelse ved hvert rettssted har også klare fordeler ved at det er enklere å lede en tingrett som ikke er spredt på mange rettssteder. Dagens rettskretser består av opp mot fire rettssteder. Det er vesentlig mer krevende å lede flere rettssteder, lokalisert flere forskjellige steder, enn ett rettssted. Når sorenskriveren kan konsentrere seg om ett rettssted, vil forholdene også ligge bedre til rette for at han eller hun kan delta mer aktivt i den dømmende virksomheten og ha et større fagansvar.»

Tingrettene og jordskifteretten på Helgeland

På Helgeland hadde vi før reformen tre tingretter; Alstahaug, Brønnøy og Rana. I dag er de tre tidligere tingrettene slått sammen til Helgeland Tingrett - én rettskrets bestående av 3 likeverdige rettssteder.

Helgeland jordskifterett er lokalisert i Mosjøen og dekker 17 kommuner på Helgeland. Jordskifteretten er ikke direkte berørt av den nye domstolstrukturen som ble innført i 2021 idet alle seks jordskifteretter i Hålogaland ble beholdt som selvstendige jordskifteretter.

Alstahaug, Brønnøy og Vefsn kommune har enten hatt eller skal struktursaken opp til politisk behandling om kort tid:

Alstahaug kommunes saksframlegg i sak 2022/182-2 Høring – Endringer i domstolstruktur:

- **Alstahaug kommunestyre anbefaler å gjeninnføre strukturen for domstolene før domstolsreformen av 2021** for å ivareta borgernes rettssikkerhet og sikre selvstendige domstoler med stedlig ledelse. Dette innebærer at Alstahaug Tingrett reetableres og med stedlig sorenskriver.
- Det må tilrettelegges både praktisk og lovmessig for økt samarbeid mellom tingrettene for å utnytte både kapasitet, ressurser og kompetanse på en optimal måte.
- Andelen faste tingrettsdommerstillinger bør økes ved å omgjøre dommerfullmektigstillinger til faste stillinger.

Brønnøy kommunes vedtak i sak PS 25/22 Domstolstruktur på Helgeland:

Uttalelse om reversering av strukturen for Tingretten på Helgeland:

Etter domstolsreformen ble Tingrettene i Brønnøysund, Mo i Rana og Sandnessjøen slått sammen til en rettskrets (tingrett) bestående av 3 likeverdige rettssteder. Den nye domstolstrukturen har virket kort tid og fra Brønnøy kommune sin side er det vanskelig å avgjøre om denne organisering på lang sikt bidrar til bedre eller dårligere tjenester for vår region.

Vi har merket oss at det fra ulike fagmiljøer, for eksempel fra advokater, politi og påtalemyndighet, gis signaler om tilfredshet så langt. Nasjonalt har en også merket seg at særlig barne- og familiesakene synes å få mer forsvarlig behandling ved at man i de nye og større rettskretsene har større tilgang på erfarne dommere. Vi har også merket oss at ansatte ved Brønnøy er svært positive til dagens struktur og mener dette gir bedre tjenester for innbyggere, gjør det enklere å samarbeide på tvers mellom rettsstedene i Helgeland og til og med er med på å trygge fremtiden til Brønnøy som rettsstedet. Mye kan tale for at den nye organiseringen åpner for bedre kapasitetsutnyttelse og mer robuste fagmiljøer.

En reversering vil medføre at Brønnøy tingrett bli en av de minste domstolene i landet. Dette er ikke nødvendigvis en situasjon som på sikt gjør opprettholdelse av Brønnøy tingrett tryggere enn den er i dag.

En vesentlig utfordring er at man lokalt i Brønnøy kommune ikke føler tilstrekkelig trygghet for at rettssted Brønnøysund vil bli satset på for fremtiden. Innenfor offentlig sektor har man mange eksempler på at ressursene over tid flyttes fra de mindre enhetene og samles i en større enhet etter sammenslåing. Erfaringer tilsier også at dette ofte er det samme stedet som ledelsen sitter og resultatet blir en sentralisering og at tjenester og arbeidsplasser forsvinner fra de mindre stedene.

Brønnøy kommune mener det er viktig at ledelsen i en «distribuert organisasjon» med én tingrett som organisatorisk er plassert på ulike geografiske lokasjoner også får føringer og måles på at organisasjonen, de ansatte og tjenesten forblir distribuert. Ledelsen i en slik organisasjon bør på samme måte være «distribuert» slik at man har stedlige representanter inn i ledergruppen, både for å sikre god kvalitet på tjenester lokalt og en utvikling av organisasjonen på de enkelte lokasjonene.

Vi kan heller ikke se at man med dagens lovgivning har tilfredsstillende garanti for å ivareta rettsstedets eksistens i fremtiden. Brønnøy kommune ønsker derfor at det gjøres en endring i

domstollovens § 25. Det må tydelig framgå av bestemmelsen at eventuell nedleggelse eller endring av et rettssteds arbeidsoppgaver må vedtas av Stortinget.

Brønnøy kommune mener derfor at man bør beholde dagens struktur, men at man gjennom styringssignaler, målsetninger for ledelsen og lovgivning må styrke rettsstedene slik at de beholder tjenestetilbud, arbeidsoppgavene og bemanningen som i dag.

Vefsn kommune, Kommunedirektørens innstilling i sak PS 0051/22 Høring – endring i domstolstruktur:

Vefsn kommune støtter hovedpunktene i domstoladministrasjonens høringsuttalelse.

Vefsn kommune er opptatt av at domstolene skal være desentralisert og at alle brukere skal få sine saker behandlet på det rettsstedet som de geografisk tilhører. Dette er viktig for brukerne.

Vefsn kommune viser også til vedlagte uttalelse fra Helgeland jordskifterett. Også her er nærhet til brukerne det viktigste. De ansatte i jordskifteretten må bruke mest mulig av sin tid på saker og minst mulig tid på transport.

Vefsn kommune ser at rekruttering både i tingretten og i jordskifteretten kan bli en utfordring i framtiden. Sterke fagmiljø kan lette rekrutteringen og vi er derfor positiv til felles ledelse også i jordskifteretten, dersom samme praksis innføres som er gjort for tingretten, slik at Helgeland jordskifterett også i framtiden har kontor i Mosjøen.

Pandemien de siste 2 årene har gjort digitalisering av tjenester nødvendig. Vefsn kommune ønsker at digitaliseringen fortsetter slik at f.eks. enedomssaker fortsatt kan foretas digitalt. Dette vil være en stor fordel for brukere ute i distriktet som bor et stykke unna et rettssted.

Vefsn kommune ønsker altså ikke reversering av domstolstrukturen, men ber at følgende blir lovfestet:

- Saker i tingrettene og jordskifterettene skal behandles på rettsstedet i den delen av rettskretsen hvor sakene geografisk hører hjemme.
- Når det er hensiktsmessig, kan saker behandles på andre rettssteder i rettskretsen. Reglene i denne bestemmelsen er ikke til hinder for at rett settes i andre lokaler enn rettslokaler når det er hensiktsmessig, jf. domstolloven § 25 fjerde ledd.

Videre ber Vefsn kommune om at strukturvedtaket og desentralisert ledelse lovfestes slik:

- Ved rettssteder som ved vedtakelsen av domstolstrukturen av 2021 hadde fire faste dommerårsverk eller mindre, kan Domstoladministrasjonen eller den enkelte domstolleder ikke redusere antall faste stillinger knyttet til kjernevirksomheten.
- Når en domstol har flere faste rettssteder, skal sorenskriver og nestleder som hovedregel ha kontorsted på ulike rettssteder.

Vefsn kommune er positiv til fordeling av lederstillinger innenfor rettskretsen og er glad for å se at lokalitetene og utstyr på de ulike rettsstedene nå oppgraderes og blir mer likt. Dette er med på å skape trygghet og tillit til dagens domstolorganisering.

Helgeland jordskifteretts kommentar til Justisdepartementets forslag til endringer i domstolstrukturen:

(...) Jordskifterettslederne i Hålogaland har også drøftet forslaget til endringer av domstolstrukturen og er i hovedsak enige om å støtte Domstoladministrasjonen (DA) sitt høringssvar. (...)

Oppsummering og konklusjon

Sekretariatet har med bakgrunn i kommunenes vedtak vist ovenfor utformet et forslag til felles innspill til høringen om endringer i domstolstruktur fra Helgelandsrådet som legges frem til diskusjon. Det poengteres at kommunen også sender egne innspill.

Helgelandsrådet mener derfor at man bør beholde dagens struktur, men ber at følgende blir lovfestet:

- *Saker i tingrettene og jordskifterettene skal behandles på rettsstedet i den delen av rettskretsen hvor sakene geografisk hører hjemme.*
- *Når det er hensiktsmessig, kan saker behandles på andre rettssteder i rettskretsen. Reglene i denne bestemmelsen er ikke til hinder for at rett settes i andre lokaler enn rettslokaler når det er hensiktsmessig, jf. domstoloven § 25 fjerde ledd.*

Videre ber Helgelandsrådet om at strukturvedtaket og desentralisert ledelse lovfestes slik:

- *Når en domstol har flere faste rettssteder, skal sorenskriver og nestleder som hovedregel ha kontorsted på ulike rettssteder.*
- *Ved rettssteder som ved vedtakelsen av domstolstrukturen av 2021 hadde fire faste dommerårsverk eller mindre, kan Domstoladministrasjonen eller den enkelte domstolleder ikke redusere antall faste stillinger knyttet til kjernevirksomheten.*
- *Det må tilrettelegges både praktisk og lovmessig for økt samarbeid mellom tingrettene for å utnytte både kapasitet, ressurser og kompetanse på en optimal måte.*
- *Andelen faste tingrettsdommerstillinger bør økes ved å omgjøre dommerfullmektigstillinger til faste stillinger.*

Helgelandsrådet er positiv til fordeling av lederstillinger innenfor rettskretsen Helgeland og foreslår at det startes en formell prosess som skal lede frem til fordelingen av dagens lederstillinger ved Helgeland Tingrett og de tre rettsstedene og ved jordskifteretten.

Helgelandsrådet er også glad for å se at lokalitetene og utstyr på de ulike rettsstedene nå oppgraderes og blir mer likt. Dette er med på å skape trygghet og tillit til dagens domstolorganisering på hele Helgeland.

Saksfremlegg

Utvalg: Helgelandrådet
Møtedato: 22.04.22
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. 08/22 **Tittel** Høring – Regional transportplan 2022-2033 med handlingsprogram

Forslag til vedtak

Utkast til innspillsnotat datert 20. april 2022 utarbeidet av Samferdselsutvalget/Helgelandrådet sendes Nordland fylkeskommune som Helgelandrådet sitt innspill til Høring RTP 2022 - 2033

Vedtak

Vedlegg:

- Følgeskriv Høring RTP 2022 – 2033
- Handlingsprogram RTP 2022 – 2033
- Strategidokument RTP 2022 – 2033
- E-post datert 4. april 2022 fra Helgelandrådet til kommuner/næringsforeninger/-forumer
- Utkast til innspillsnotat fra Helgelandrådet datert 20. april 2022

Saksutredning

Det vises til invitasjon fra Nordland fylkeskommune til å komme med uttalelse på høringsforslag til Regional transportplan 2022-2033 med handlingsprogram. Helgelandrådet ved samferdselsutvalget har utarbeidet høringsuttalelsen på bakgrunn av tidligere innspill på oppdrag 1 Hovedutfordringer og 2 Prioriteringer, samt innspill fra våre tolv medlemskommuner.

Helgelandrådet berømmer fylkeskommunen for gjennomføringen av prosessen og kvaliteten på underlagene i forbindelse med rullering av Regional transportplan.

Konklusjon

Helgelandrådet sitt samferdselsutvalg gjennomførte 28. mars 2022 et arbeidsmøte hvor tidligere innspill og sett opp imot utkastet til Handlingsplan RTP 2022 – 2033 fra Nordland fylkeskommune.

Med dette som bakgrunn har samferdselsutvalget utferdiget et utkast til innspill til høringen som ble sendt kommunene og de aktuelle næringsforeninger/-forumer 4. april 2022. Frist for å komme med merknader/innspill ble satt til 20. april.

Per 20. april har det kommet tilbakemelding fra Brønnøy næringsforum og Alstahaug kommune.

Vedlagt innspill utarbeidet av samferdselsutvalget legges frem som Helgelandrådet sitt innspill til Nordland fylkeskommune.

Helgelandrådet

Saksfremlegg

Utvalg: Helgelandrådet
Møtedato: 22.04.22
Saksbehandler: Stig Sørø

Saksnr.	Tittel
09/22	Eventuelt

Forslag til vedtak

Vedtak
